نرخ ارز	دلار (مرکز مبادله ارزی)	یورو	پوند	یوان	درهم امارات	طلای ۱۸ عیار	سکه طرح جدید	نیم سکه	ربع سکه	هر گرم زعفران نگین
	۴۳۰،۳۰۳ (▲ ۱،۱۰۰)	۶۵۹،۶۶۰	۷۷۰،۴۵۰	۸۴،۱۰۰	۱۶۵،۷۳۰	۳۱،۲۲۱،۰۰۰	۳۶۵،۰۰۰،۰۰۰ (▼ ۵۰۰،۰۰۰)	۲۰۴،۰۰۰،۰۰۰	۱۳۴،۰۰۰،۰۰۰	۸۸۴،۱۸۲

سایه نوسان نرخ ارز بر رکوردشکنی ۹ ماهه شامخ

تازه‌ترین داده‌های اتاق بازرگانی از بنگاه‌های اقتصادی نشان می‌دهد که در بهمن ماه، شاخص مدیران خرید به‌مدد تقاضای پایان سال افزایش یافته و به سقف ۹ ماهه خود رسیده است. با این حال نوسان افزایش نرخ ارز انتظارات بهبود فعالیت‌های اقتصادی در اسفند را تضعیف کرده است

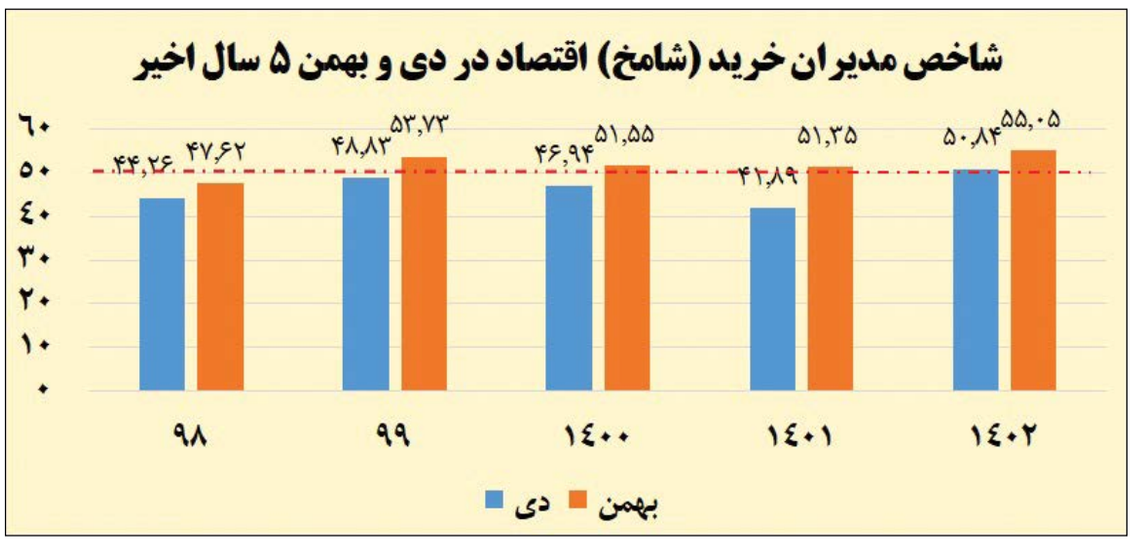

محمد حقگو- اتاق بازرگانی تازه‌ترین برآورد خود از شاخص مدیران خرید (شامخ) را که مربوط به بهمن امسال بوده و ششت و پنجمین شماره از این گزارش محسوب می‌شود منتشر کرد. این گزارش نشان می‌دهد که در کل اقتصاد ایران، شاخص مزبور پس از دو ماه قرار داشتن در محدوده خنثی و رکودی، افزایش داشته و به ۵۵/۰۵ رسیده است. رقمی که بالاترین میزان این شاخص در ۹ ماه گذشته به شمار می‌رود. از منظری دیگر نیز مشاهده می‌شود که میزان این شاخص در بهمن امسال، بالاترین سطح را در بین بهمن ۵ سال اخیر (از زمانی که شامخ محاسبه می‌شود) تجربه کرده است. با این حال، نوسان نرخ ارز، موجب شده تا انتظار برای بهبود فعالیت در اسفند به پایین ترین حد سه ماهه برسد.

به گزارش خراسان، شاخص مدیران خرید (شامخ)، حاصل نظرسنجی از بنگاه های اقتصادی حول ۵ مولفه اصلی و ۷ مولفه فرعی در خصوص فعالیت های آن هاست. در صورتی که رقم حاصل شده برای هر مولفه یا کل شاخص کمتر از ۵۰ باشد، بیانگر وضعیت بدتر / کمتر آن شاخص یا مولفه نسبت به ماه قبل از خود است. اگر این میزان ۵۰ باشد، به معنای عدم تفاوت و در صورتی هم که بیش از ۵۰ باشد، به معنای وضعیت بهتر / بیشتر آن شاخص یا مولفه نسبت به ماه قبل از خود خواهد بود.

■ **۳ تاثیر نوسان نرخ ارز بر شامخ بهمن**

با این اوصاف، افزایش شامخ بهمن به ۵۵/۰۵ که نشان از بهبود فعالیت بنگاه ها نسبت به ماه قبل دارد، تا حدی متاثر از رشد شامخ کل اقتصاد در این ماه به دلیل نزدیک شدن به انتهای سال نیز هست. هر چند در این ماه، نوسان نرخ ارز موجب شده تا بنگاه ها به شرحی که در ادامه می آید، با مشکل مواجه شوند:

■ **استخدام کاهشی نیروی کار**

این شاخص با رقم ۴۹/۲۷ برای دومین ماه پیاپی کاهش را نشان می دهد. ضمن این که در میان مولفه های اصلی شامخ، کمترین میزان را به خود اختصاص داده است. در این رابطه می‌توان گفت تقاضای ضعیف پیش روی بنگاه ها در چند ماه قبل و روند افزایش قیمت مواد اولیه و نهاده های تولید (که رشد نرخ ارز از دلایل اصلی آن است)، و همچنین در پیش بودن ماه رمضان، کاهش انتظارات نسبت به بهبود فعالیت بنگاه ها در اسفند و در نتیجه کاهش سطح استخدام نیروی کار را رقم زده است.

■ **روبه‌رو شدن بنگاه‌ها با بیشترین قیمت مواد اولیه در ۴ ماه اخیر**

دومین مولفه متاثر از نرخ ارز در بنگاه ها، قیمت خرید مواد اولیه بوده است. شاخصی که با رقم ۶۸/۸، بیشترین میزان چهار ماه گذشته را به ثبت رسانده است. در این زمینه نیز ملاحظه می شود با نوسان نرخ ارز، کسب و کارها در زنجیره تامین با فشارهای تورمی روبه‌رو شده اند. با این حال از آن جا که بخشی از مواد اولیه عرضه شده در بازار، در قیمت های قبلی خریداری شده بود، به نظر می رسد اثرات تورمی نرخ ارز در صورت ادامه روند افزایشی آن، در ماه های آتی بیشتر خود را نشان دهد.

■ **انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت های اقتصادی در ماه بعد (اسفند)، در کف سه ماهه**

سومین مولفه ارزیابی بنگاه ها که از نوسان نرخ ارز اثر پذیرفته، انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت های اقتصادی در ماه آینده (یعنی اسفند) است. این شاخص با رقم ۵۶/۵۹ در بهمن اگر چه حاکی از امیدواری بنگاه ها به بهبود وضعیت در اسفند است، اما در پایین ترین حد سه ماه قرار گرفته است. در واقع کسب و کارها به دلیل نگرانی ناشی از نوسان نرخ ارز و تاثیر آن بر اختلال در زنجیره تامین نهاده ها و شروع ماه رمضان، برخلاف روند سال های گذشته که انتظارات خوش بینانه بهترین برای اسفند وجود داشته، پیش بینی نسبتاً ضعیف تری برای ماه پایانی سال ۱۴۰۲ برای افزایش فعالیت کسب و کار خود داشته اند.

■ **روند مثبت سایر مولفه‌های شامخ در بهمن**

علاوه بر مولفه های شامخ که نرخ ارز مستقیم روی آن ها اثر گذاشته است، می توان گفت عمده دیگر شاخص ها در ذیل شامخ با رشد خوبی روبه‌رو شده‌اند.

■ **مثبت شدن میزان فعالیت های کسب و کار بعد از ۲ ماه**

طبق گزارش اتاق بازرگانی، شاخص میزان سفارش های جدید مشتریان در بهمن با ثبت رقم ۵۷/۰۶، بعد از دو ماه رکود پیاپی و کاهش، بیشترین میزان چهار ماهه (از آبان) را ثبت کرد. دلیل این موضوع به نزدیک شدن به پایان سال و افزایش در تقاضای مشتریان بر می گردد.

■ **رکوردشکنی شاخص سفارش های مشتریان**

از سوی دیگر داده های اتاق بازرگانی ایران نشان می دهد که در بهمن، شاخص میزان سفارش های جدید مشتریان با رقم ۵۸/۱۸، بیشترین میزان خود را در ۵۳ دوره قبل، ثبت کرده است. دلیل اصلی افزایش این شاخص، سطح پایین تقاضا در ماه های گذشته بوده که با نزدیک شدن به پایان سال، اکثر کسب و کارها با تقاضای بیشتری از سوی مشتریان روبه‌رو شده اند.

■ **شاخص فروش در سقف ۹ ماهه**

به موازات صعود شامخ به بیشترین میزان ۹ ماهه، شاخص فروش هم همین رکورد را به تثبت رساند و با ثبت رقم ۵۸/۷۲، بعد از سه ماه کاهش پیاپی، در بهمن افزایشی شد. دلیل اصلی این موضوع نیز افزایش تقاضای داخلی در پایان سال به شمار می‌رود.

تشدید رایزنی های دستمزدی ۲ هفته مانده به پایان سال

۲ پیشنهاد افزایش سقف معافیت مالیاتی و مزد منطقه ای روی میز شورای عالی کار

نشست شورای عالی کار برای تعیین دستمزد در شرایطی برگزار شد که برخلاف اخبار قبلی دستمزد منطقه‌ای از دستور کار آن خارج نشده و همچنان محل بحث اعضاست. با این حال خبر جدید مطرح شده در این جلسه رایزنی برای افزایش سقف معافیت مالیاتی کارگران نیز در دستور کار قرار گرفت.

به گزارش ایسنا، دو روز قبل نشست شورای عالی کار با حضور نمایندگان کارگر، کارفرما و دولت برگزار و گزارش کمیته مزد در خصوص مزد منطقه‌ای از سوی وزارت کار مطرح شد و در این باره نمایندگان کارگری و کارفرمایی نظرات و دیدگاه‌های خود را بیان کردند و مقرر شد تا در جلسه آتی شورای عالی کار تمام اعضا به یک اجماع کلی در این باره رسیده و بررسی‌های خود را ارائه کنند تا جمع‌بندی نهایی در خصوص مزد منطقه‌ای حاصل شود.

محسن باقری، نماینده کارگران در شورای عالی کار در گفت‌وگو با ایسنا در عین حال از طرح پیشنهاد افزایش سقف معافیت مالیاتی دستمزد کارگران خبر داد و گفت: در جلسه شورای عالی کار این موضوع پیشنهاد شد و وزیر کار نیز ضمن موافقت با آن اعلام کردند که این پیشنهاد را در هیئت وزیران مطرح می‌کنند.

همچنین علیرضا میرغفاری دیگر نماینده کارگران در شورای عالی کار با تشریح جزئیات جلسه دیروز این شورا گفت: با توجه به پیشنهاد یکی از نمایندگان کارگران برای افزایش سقف معافیت مالیاتی دستمزد، مقرر شد وزیر کار مکاتباتی با هیئت دولت برای این موضوع داشته باشد.

وی اظهار داشت: وزارت کار گزارش کمیته مزد پیرامون مزد منطقه ای را مطرح کرد و موافقان و مخالفان این طرح هر کدام نظرات خود را مطرح کردند و بحث مزد منطقه ای به پیشنهاد وزیر کار به جلسه بعدی موکول شد.

وزیر کار تأکید داشت که بحث مزد منطقه‌ای به این صورت پیش برود که تمام اعضا به یک اتفاق نظر و اجماع کلی برسند و به همین دلیل مقرر شد گروه های کارگری، کارفرمایی، دولت درباره مزد منطقه‌ای بررسی های خود را جمع آوری و در جلسه کمیته مزد مطرح کنند. در نهایت تأکید بر این شد که جلسات کمیته مزد تشکیل شود و کم کم به سمت تعیین عدد و رقم سبد معیشت پیش برویم.

■ **اصرار کارشناسان بر ضرورت افزایش دستمزد مطابق تورم**

در همین حال برخی کارشناسان اقتصادی نسبت به ضرورت افزایش دستمزد به اندازه تورم موضع گیری کردند. به گزارش مهر، علی نصیری اقدم، استاد دانشگاه علامه طباطبایی در پاسخ به این سوال که عدم افزایش دستمزد کارگران جز این که باعث کاهش قدرت خرید کارگران شده است (در سال جاری قدرت خرید کارگران ۴۰ درصد کاهش پیدا کرده است) دیگر چه هزینه‌هایی برای اقتصاد ما دارد، می‌گوید: «هزینه‌های فوق‌العاده قابل توجهی را ایجاد می‌کند: ۱- نابرابری را در اقتصاد عمیق می‌شود، سهم‌بری نیروی کار از تولید کاهش پیدا می‌کند. مطالعاتی انجام شده است که نشان می‌دهد نه صرفاً در ۶ یا ۷ سال گذشته، بلکه در طی سال‌ها این سهم‌بری کاهش پیدا کرده است. این پدیده‌ای را ایجاد می‌کند به اسم مالی شدن، یعنی صاحبان سرمایه روز به روز ثروتمندتر می‌شوند و افرادی صاحب نیروی کار هستند فقیرتر می‌شوند. ۲- این عامل باعث مهاجرت می‌شود. نیروی کار از بنگاه خارج شود و کسی که سال‌ها از محل درآمدهای نفتی سرمایه‌گذاری کردید تا بالغ شود را از دست می‌دهید. ۳- بهره‌وری نیروی کار کاهش می‌کند. ۴- تبعات اجتماعی فوق‌العاده عجیب و غریبی دارد و جامعه واکنش نشان می‌دهد.» همه این‌ها باعث می‌شود دولت با انسداد سیاستی مواجه شود و هر کاری را که بخواهد انجام دهد با مقاومتی از سمت مردم مواجه می‌شود.

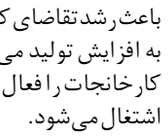

همچنین میثم ظهوریان نماینده منتخب مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی دوره دوازدهم در برنامه تلویزیونی ثریا درباره ضرورت افزایش دستمزد مطابق تورم تصریح کرد: اسناد بالادستی و ماده ۴۱ قانون کار تاکید دارد که افزایش حقوق متناسب با نرخ تورم باشد. طبق ماده ۱۲۵ قانون خدمات کشوری نیز ضریب ریالی حقوق حتما باید حداقل به میزان تورم افزایش پیدا کند. یکی دیگر از اسناد بالادستی، سیاست‌های ابلاغی رهبر انقلاب در حوزه تامین اجتماعی است که بر حفظ قدرت خرید اقشار ضعیف جامعه از طریق متناسب‌سازی مزد شاغلان و بازنشستگان و بیکاران تاکید کرده‌اند.

وی با اشاره به استدلال‌های ذیل بحث افزایش دستمزد گفت: بعضا در خصوص عدم افزایش متناسب حقوق بحث کاهش اشتغال و تورم مطرح می‌شود. مطالعات مختلف درباره نسبت افزایش حقوق و تورم نشان می‌دهد که تاثیر افزایش حقوق بر تورم قابل ملاحظه نیست؛ زیرا همه نهاده تولید، حقوق نیست. ثانیا همه کسانی که حقوق می‌گیرند حداقل‌بگیر نیستند. همچنین افزایش حقوق باعث رشد تقاضای کل در اقتصاد می‌شود که به افزایش تولید می‌انجامد، ظرفیت خالی کارخانجات را فعال می‌کند و باعث افزایش اشتغال می‌شود.

شاخص

افت ۱۸ درصدی قیمت برنج ایرانی در سرخرمن

مرکز آمار ایران تازه ترین قیمت های تولیدکننده (سرخرمن) محصولات و هزینه خدمات کشاورزی را اعلام کرد. بر این اساس، متوسط قیمت برنج ۶۹ هزار و ۸۸۳ تومان بوده که نسبت به فصل پاییز سال قبل، کاهش ۱۷/۹ درصدی نشان داده است. در بخش حبوبات، متوسط قیمت لوبیا قرمز ۵۲ هزار و ۵۲۸ تومان و لوبیا چیتی ۵۷ هزار و ۷۹۵ تومان بوده که نسبت به فصل مشابه سال قبل به ترتیب ۴۵/۲ و ۲۴/۳ درصد افزایش نشان می دهد. در بخش دامداری سنتی، در سه ماه سوم سال ۱۴۰۲، متوسط قیمت یک کیلوگرم گوسفند و بره پرواری زنده ۲۱۶ هزار و ۸۲ تومان و یک کیلوگرم گاو پرواری زنده ۱۹۷ هزار و ۱۱۰ تومان بوده که نسبت به فصل مشابه سال قبل به ترتیب ۱۵۳/۷ و ۱۳۱/۴ درصد افزایش داشته است. در بخش دستمزد نیروی کار نیز متوسط دستمزد روزانه کارگر میوه‌چین مرد ۴۳۹ هزار تومان و متوسط دستمزد روزانه کارگر میوه‌چین زن ۳۴۸ هزار تومان بوده که حاکی از رشد به ترتیب ۴۵/۵ و ۴۶/۱ درصدی نسبت به پاییز سال گذشته است.

بازار خبر

توقف دلار در میانه کانال ۶۰ هزار تومان با ورود بازارساز

نرخ ارز غیر رسمی پس از آن که دو روز قبل، مرز ۶۱ هزار تومان را نیز رد کرد، دیروز در میانه کانال ۶۰ هزار تومان متوقف شد. به دنبال توقف مسیر صعودی نرخ دلار، قیمت سکه هم از همین روند تبعیت کرد و با افت ۲۰۰ هزار تومانی به ۳۶ میلیون و ۶۰۳ هزار تومان رسید. این وضعیت در حالی رخ داد که خبرگزاری تسنیم از ورود بازارساز با عرضه و فروش ۴۰۰ میلیون درهم در سامانه نیما از دیروز خبر داد. بر اساس این گزارش، این حجم از عرضه قطعا نیاز بازار در ایام پایانی سال را تامین خواهد کرد و شواهد بیانگر نزولی شدن قیمت‌ها در بازار پس از این اقدام است.

فعالان بازار ارز ضمن تاکید بر تاثیر خبرهای سیاسی و افزایش تقاضا در پایان سال در نوسانات کنونی بازار ارز، با توجه به تجربه ماه های اخیر معتقدند که نوسانات اخیر قیمت ارز دایمی نیست و با ورود بازارساز قیمت‌ها تعدیل می‌شود.

واگذاری زمین به ۲ میلیون متقاضی در شهرها و روستاها تا پایان دولت سیزدهم

مدیر کل دفتر اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی از برنامه واگذاری زمین به ۲ میلیون متقاضی شهری و روستایی تا پایان دولت سیزدهم خبر داد. به گزارش ایرنا «ابوالفضل نوروزی» گفت: برنامه امسال و سال آینده تامین زمین برای ۲ میلیون متقاضی است که نیمی از آن اراضی در روستاها و نیمی دیگر در شهرها واگذار خواهد شد. وی بیان داشت: به دلیل قدردانی از خانواده‌های ایثارگران، این واگذاری‌ها در طرح جوانی جمعیت و نهضت ملی مسکن شامل خانواده‌های ایثارگران نیز خواهد شد. مدیر کل دفتر اقتصاد مسکن ادامه داد: برنامه امسال برای واگذاری زمین در طرح جوانی جمعیت، واگذاری زمین به ۷۰ هزار متقاضی بوده که هم اکنون بیش از ۷۰ هزار قطعه واگذاری و بیش از ظرفیت انجام شده است.

نوروزی توضیح داد: در قانون اجاره‌بها در ماده ۱۴ که به‌تازگی در شورای نگهبان تصویب شده، تاکید شده است که چنانچه زمینی واگذار شود تا قبل از پایان ساخت و فروش امتیاز نهضت ملی، امکان نقل و انتقال به هر صورتی از جمله فروش رسمی، وکالتی، هبه و ... وجود ندارد و در صورت واگذاری، معامله انجام شده در محاکم قضایی و اداره‌ها پذیرفته نخواهد شد. وی تصریح کرد: امتیاز نهضت ملی مسکن تا قبل از اتمام ساخت، امکان نقل و انتقال ندارد.

یادداشت

حسین بردبار

انتقال آب یا صنایع آب بر کدام یک صرفه بیشتری دارد؟

حتما تاکنون با طرح این پرسش مواجه شده اید که چرا در اقلیم نیمه خشک کشورمان برخی از صنایع بزرگ آب بر همچون کارخانجات ذوب آهن، مس و فلزات سنگین دیگر و... به جای احداث در مجاورت سواحل دریاهای شمال و جنوب بعضا در فلات مرکزی و صدها کیلومتر دورتر از آب احداث شده اند، در این صورت حتما در ذهن پردغدغه‌ای که دارید برخی از مسئولان ذیربط در گذشته را به خاطر درنظر نگرفتن آمایش سرزمین زیر سوال برده اید، آخر چرا فلان کارخانه صنعتی آب بر باید آن قدر دورتر از آب احداث شود که اکنون به دلیل معضل خشکسالی در معرض خطر تعطیلی باشد؟ و...

اما مشکل این جاست که برخی معادن کشور برعکس در داخل کویر یا فلات مرکزی قرار دارند و انتقال بعضا میلیون ها تن سنگ معدن از آن ها به کنار سواحل شبکه ریلی و ناوگان جاده ای را درگیر و هزینه بسیار هنگفتی را به صنایع تحمیل می کند، مثلا حداقل استخراج از معدن مس سرچشمه در فاصله حدود ۴۰۰ کیلومتری از بندرعباس سالانه ۱۴ میلیون تن است که ۱۲۰ هزار تن مس تولید می کند، وضعیت مشابهی نیز برای معدن سنگ آهن چادرملو در ۱۸۰ کیلومتری یزد و قلب کویر مرکزی ایران و برخی از معادن دیگر حکم‌فرماست، در چنین شرایطی به جای انتقال میلیون ها تن سنگ معدن به کنار سواحل ناگزیریم که آب را به مجاورت معادن انتقال دهیم، یعنی صرفه اقتصادی این چنین حکم می کند، چون آب را بسیار کم هزینه تر می توان انتقال داد اما معدن را نمی توان! به گفته کارشناسان هزینه انتقال آب برای مس سرچشمه ۲ درصد از کل هزینه فرایند استحصال مس در این صنعت است.

نکته دیگر آن است که در گذشته که شرایط خشکسالی در کشور مثل الان حاد نبود و سطح دسترسی به آب‌های زیرزمینی خیلی بالاتر بود، برخی از صنایع با حفر چاه مشکل کمبود آب را برطرف می کردند اما اکنون برای این گونه معادن چاره ای غیر از انتقال آب و شیرین سازی یا نمک زدایی از آب دریا نیست که با احداث بزرگ‌ترین مجتمع آب شیرین کن ایران با ظرفیت یک میلیون مترمکعب در روز در شهرک خلیج فارس در ۳۵ کیلومتری بندرعباس گام هایی در همین راستا برداشته شده است. البته جای هیچ بحثی هم نیست که برای بسیاری از صنایع آب بری که معدنی نیستند مانند صنایع هسته ای بهترین محل احداث در نزدیکی سواحل است و این جاست که آمایش سرزمین باید حکم نهایی را صادر کند.

خبر

آغاز ماه دوم طرح فجرانه کالابرگ الکترونیکی از فردا

ماه دوم طرح کالابرگ الکترونیکی (فجرانه) در راستای حمایت مضاعف از سبد غذایی خانوارهای دهک اول تا هفتم درآمدی از ۱۸ اسفند ماه آغاز می‌شود و تا ۱۷ فروردین ۱۴۰۳ ادامه خواهد داشت. به گزارش ایرنا به نقل از طبق اطلاعیه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در «طرح فجرانه» یک سبد ۱۱ قلمی با قیمت‌های مبنای سال ۱۴۰۱ انتخاب شده است و مابه التفاوت قیمت سبد مبنای سال ۱۴۰۱ با قیمت روز (۱۴۰۲) از محل یارانه جدید دولت تامین می‌شود، به این صورت که قیمت روز سبد مشتمل بر ۱۱ قلم ۷۴۳،۷۵۰ تومان بوده که خانوار دهک‌های اول تا هفتم در صورت خرید بسته باید قیمت سال ۱۴۰۱ را به مبلغ ۵۲۳،۳۰۰ تومان از جیب خود پرداخت کند و مابه‌التفاوت آن تا قیمت روز به مبلغ ۲۲۰،۴۵۰ تومان از محل اعتبار جدید دولت تامین می‌شود. بر اساس این اطلاعیه، اعتبار جدید (۲۲۰ هزار تومانی) علاوه بر یارانه ۳۰۰ و ۴۰۰ هزار تومانی فعلی بوده و خانوار مشمول طرح به صورت مجزا یارانه نقدی خود را به صورت ماهانه دریافت خواهند کرد. مبلغ حمایتی دولت به صورت اعتبار در حساب سرپرست خانوار تخصیص یافته و در زمان خرید و متناسب با میزان خرید مصرف می‌شود. طبق این طرح، خانوار می‌تواند اقلام طرح را در سقف وزنی و کالایی تعریف شده خرید کنند و امکان جابه‌جایی اعتبار بین گروه‌های کالایی مقدور نیست. به عنوان مثال با اعتبار برنج امکان خرید روغن وجود ندارد.

خانوارهای مشمول طرح می‌توانند اقلام سبد غذایی را طی یک ماه و متناسب با نیاز خود خرید کنند و اجباری در خرید تمام اقلام به صورت یک جا وجود ندارد.

۱۱ قلم کالای اساسی شامل گوشت مرغ، گوشت قرمز، برنج، روغن، ماکارونی، شیر، پنیر، ماست، قند و شکر، تخم‌مرغ و حبوبات می‌شود. مرکز تماس ۶۳۶۹-۰۲۱ پاسخگویی سوالات و اعتراضات مردم عزیز است.